

Återremitterat ärende: Policy för resor och
möten

18

2019KS756

Kommunstyrelsen

Datum
2022-03-14

Diarienummer
2019KS756 003

Policy för resor och möten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen upphäver *Trafiksäkerhets- och resepolicy* antagen av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314.

Kommunstyrelsen antar *Policy för resor och möten*.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 16 december 2021 § 461 att återremittera förslag till policy för resor och möten till förvaltningen. Av återremissen framgår att förslaget ska arbetas om så att det också innehåller funktions-, tids-, effektivitets- och kostnadsmässig hänsyn till olika funktioner, t.ex. hemtjänstens arbetsförutsättningar. Vidare framgår att specificerade sträckor ska tas bort samt att alla transportsätt kompletteras varandra.

Förvaltningen har arbetat om förslagen till policy och riktlinjer enligt intentionerna i återremissen så att hänsyn tas till resurseffektivitet, trafiksäkerhet, ekonomi, ändamålsenlighet och miljöpåverkan. Val av färdstätt ska göras utifrån en samlad bedömning av dessa perspektiv. Specificerade sträckor gällande gång, cykel och flyg är borttaget.

För kommunens egna fordon gäller att inköp av fordon och bränsle ska ske med inriktning att fordonsflottan, inklusive arbetsmaskiner, ska vara fossiloberoende senast år 2030 enligt plan för fossiloberoende förvaltning. Respektive verksamhet ansvarar för att skapa optimal ruttplanering för en ändamålsenlig, kostnads- och resurseffektiv verksamhet med god arbetsmiljö och minsta möjliga miljöpåverkan.

Härryda kommuns trafiksäkerhets- och resepolicy antogs av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314. Policyn består av två delar; en trafiksäkerhetspolicy med tillhörande riktlinjer för fordonskrav samt en resepolicy. För att göra policyn mer lättillgänglig föreslår förvaltningen att trafiksäkerhets- och resefrågor delas upp i separata styrdokument – en policy för resor och möten med tillhörande riktlinjer samt riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav för förvaltningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 14 mars 2022
- Protokollsutdrag återremitterat ärende – Kommunstyrelsen den 16 december 2021 § 461
- Policy för resor och möten – förslag, den 14 mars 2022
- Riktlinjer för resor och möten - förslag den 14 mars 2022
- Nuvarande trafiksäkerhets- och resepolicy antagen av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314
- Tjänsteskrivelse den 22 november 2021
- Policy för resor och möten – förslag, den 25 oktober 2021

Ärendet

Härryda kommuns trafiksäkerhets- och resepolicy antogs av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314. Policyn består av två delar; en trafiksäkerhetspolicy för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer för fordonskrav samt en resepolicy för medarbetare och förtroendevalda.

Förvaltningen har sett över trafiksäkerhets- och resepolicyen med syfte att förmedla kommunens nuvarande syn och målsättning i dessa frågor. För att göra policyen mer lättillgänglig föreslår förvaltningen att trafiksäkerhets- och resefrågor delas upp i separata styrdokument – en policy för resor och möten för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer samt riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav för förvaltningen.

Kommunstyrelsen behandlade förslag till policy för resor och möten den 16 december 2021 § 461, varvid ärendet återremitterades till förvaltningen. Förvaltningen har nu arbetat om förslaget till policy för resor och möten utifrån intentionerna i återremissen så att det vid val av färdstätt ska tas hänsyn till flera olika perspektiv, så som resurseffektivitet, trafiksäkerhet, ekonomi, ändamålsenlighet och miljöpåverkan. Val av färdstätt ska göras utifrån en samlad bedömning av dessa perspektiv. Specifierade sträckor gällande flygresor, gång och cykel är borttaget.

Många av kommunens verksamheter förutsätter transporter på olika sätt, t ex hemtjänst, fastighetservice och kommunal hälso- och sjukvård. För kommunens egna fordon gäller att inköp av egna fordon och bränsle ska ske med inriktning att fordonsflottan, inklusive arbetsmaskiner, ska vara fossiloberoende senast år 2030 enligt plan för fossiloberoende förvaltning. Respektive verksamhet ansvarar för att skapa optimal ruttplanering för en ändamålsenlig, kostnads- och resurseffektiv verksamhet med god arbetsmiljö och minsta möjliga miljöpåverkan.

Policy och riktlinjer för resor och möten

Förslaget till ny policy för resor och möten syftar till att främja ett resurseffektivt, trafiksäkert, ekonomiskt, ändamålsenligt och miljömedvetet resande. Förvaltningens riktlinjer för resor och möten syftar till att ytterligare konkretisera vad som gäller vid genomförande av resor.

Policyen omfattar alla medarbetare och gäller för alla tjänsteresor samt vid planering och genomförande av möten som innebär tjänsteresor och som betalas

av Härryda kommun. Den nya policyn för resor och möten föreslås att inte omfatta förtroendevalda, främst för att likställa policyn med övriga policyer i kommunen där förtroendevalda sällan pekas ut särskilt. Däremot följer ofta av gängse tillämpning att förtroendevalda följer samma hantering som det som gäller för förvaltningen. Det regelverk som ska gälla för förtroendevalda beslutas formellt av kommunfullmäktige, den föreslagna policyn för resor och möten föreslås beslutas av kommunstyrelsen. De riktlinjer för resor och möten som ytterligare ska konkretisera tillämpningen av policyn fastställs av kommundirektören efter beslut om policyn. Även riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav ska fastställas av kommundirektören.

Det omarbetade förslag till policy för resor och möten innefattar ett förtydligande gällande val av färdstätt vid tjänsteresor samt ett tillägg kring möten och konferenser. Inför varje tjänsteresa ska resans nödvändighet övervägas och finns fungerande alternativ, som t ex distansmöte, ska det väljas i första hand.

Ekonomiska konsekvenser

En ökad medvetenhet hos medarbetare kring resor och möten kan bidra till att minska kommunens utgifter. Kostnader för tjänsteresor innefattar bland annat utgifter för bil, tåg, flyg, hotell, transfer, måltider, representation, traktamenten samt administration för bokning och uppföljning av resor och resekostnader.

Om fler medarbetare i större utsträckning väljer distansmöte/hybridmöte i de fall det är möjligt eller de mer resurs- och kostnadseffektiva resalternativen såsom cykel, gång eller kollektivtrafik kan kommunens resekostnader minska. Uppföljningen av policy för resor och möten blir således en väsentlig del för att kunna utvärdera de ekonomiska konsekvenserna av förslaget.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har arbetat om det tidigare förslaget till policy för resor och möten enligt intentionerna i återremissen. Förslaget till policy för resor och möten är ett verktyg för att få ett resurseffektivt, trafiksäkert, ekonomiskt, ändamålsenligt och miljömedvetet resande. Val av färdstätt ska ske enligt en samlad bedömning utifrån dessa perspektiv. Förslaget pekar också på vikten av att alltid pröva om möten som kräver resor istället kan genomföras digitalt.

Peter Lönn
Kommundirektör

Birgitta Flärdh
Utvecklingschef

§ 461

Dnr 2019KS756

Policy för resor och möten

Beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet till förvaltningen för att arbeta om förslaget så att policy och riktlinjer också innehåller funktions-, tids-, effektivitets- och kostnadsmässig hänsyn till olika funktioner, t.ex. hemtjänstens arbetsförutsättningar. Vidare ska specificerade sträckor tas bort och funktionen av resor måste ses i ett ”dörr till dörrperspektiv”. Alla transportsätt kompletterar varandra, det är funktionen av förflyttning och den samlade bedömningen utifrån ovan som ska vara styrande av val av transportsätt.

Sammanfattning av ärendet

Härryda kommuns trafiksäkerhets- och resepolicy antogs av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314. Policyn består av två delar; en trafiksäkerhetspolicy för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer för fordonskrav samt en resepolicy för medarbetare och förtroendevalda.

Förvaltningen har sett över trafiksäkerhets- och resepolicyen med syfte att förmedla kommunens nuvarande syn och målsättning i dessa frågor. För att göra policyn mer lättillgänglig föreslår förvaltningen att trafiksäkerhets- och resefrågor delas upp i separata styrdokument – en policy för resor och möten för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer samt riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav för förvaltningen.

Policy och riktlinjer för resor och möten har setts över ur ett hållbarhetsperspektiv och i linje med kommunens Agenda 2030-arbete. Förslaget innefattar ett förtydligande av prioriteringsordningen vid val av färdssätt vid tjänsteresor samt ett tillägg kring möten och konferenser. Policyn syftar till att främja ett resurseffektivt, trafiksäkert och miljömedvetet resande. Policyn ska styra mot god hushållning med resurser och bidra till minskad påverkan på miljö och klimat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 22 november 2021
- Policy för resor och möten – förslag, 25 oktober 2021
- Riktlinjer för resor och möten - förslag 25 oktober 2021
- Nuvarande trafiksäkerhets- och resepolicy antagen av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2021-12-16

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Vorberg (M) föreslår med instämmande av Patrik Linde (S) att kommunstyrelsen återremitterar ärendet till förvaltningen för att arbeta om förslaget så att policy och riktlinjer också innehåller funktions-, tids-, effektivitets- och kostnadsräddande hänsyn till olika funktioner, t.ex. hemtjänstens arbetsförutsättningar. Vidare ska specificerade sträckor tas bort och funktionen av resor måste ses i ett ”dörr till dörrperspektiv”. Alla transportsätt kompletteras varandra, det är funktionen av förflyttning och den samlade bedömningen utifrån ovan som ska vara styrande av val av transportsätt.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen bifaller Per Vorbergs förslag och finner att så sker.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Antagen av kommunstyrelsen 2022-xx-xx § x

Policy för resor och möten

Tjänsteresor är en nödvändig del i Härryda kommuns verksamhet och utgör ett medel för att fullgöra kommunens olika uppdrag. Samtidigt innebär resor en miljöbelastning, risker för resenären och medtrafikanter samt kostnader i tid och pengar. Med planering kan resor styras mot att de sker effektivt, säkert och på ett miljömässigt bra sätt.

Denna policy med tillhörande riktlinjer omfattar alla medarbetare och gäller för alla tjänsteresor samt vid planering och genomförande av möten som innebär tjänsteresor och som betalas av Härryda kommun.

Policyn gäller inte för medarbetares resor till och från arbetet. Som arbetsgivare arbetar Härryda kommun på olika sätt för att uppmuntra medarbetare till att gå, cykla, åka kollektivt eller samåka till och från arbetet.

Närmare anvisningar och vägledning anges i Riktlinjer för resor och möten.

Syfte

Policyn ska främja ett resurseffektivt, trafiksäkert, ekonomiskt, ändamålsenligt och miljömedvetet resande. Policyn för resor och möten är ett verktyg för att styra mot ett mer effektivt resande utifrån ovanstående perspektiv.

Tjänsteresor och möten

Inför en tjänsteresa ska resans nödvändighet övervägas. Finns fungerande alternativ, som t ex distansmöte, ska det väljas i första hand. Kommunen tillhandahåller digitala verktyg för distansmöten.

Vid behov av tjänsteresa gäller att planera och välja färdssätt så att resan kan ske resurseffektivt, trafiksäkert, ekonomiskt, ändamålsenligt och miljömedvetet. Färdssätt väljs utifrån en samlad bedömning utifrån dessa perspektiv och görs utifrån denna prioriteringsordning:

- gång eller cykel
- kollektivt med tåg, buss, spårvagn, båt
- verksamhets- eller bilpoolsbil
- privat bil eller taxi
- flyg

Då flyg väljs som transportsätt ska miljöpåverkan särskilt bedömas i relation till faktorer som tidsvinst och effektivitet.

Kommunens egna fordon

Många av kommunens verksamheter förutsätter transporter på olika sätt, t ex hemtjänst, fastighetservice och kommunal hälso- och sjukvård. För kommunens egna fordon gäller att inköp av egna fordon och bränsle ska ske med inriktning att fordonsflottan, inklusive arbetsmaskiner, ska vara fossiloberoende senast år 2030 enligt plan för fossiloberoende förvaltning. Respektive verksamhet ansvarar för att skapa optimal ruttplanering för en ändamålsenlig, kostnads- och resurseffektiv verksamhet med god arbetsmiljö och minsta möjliga miljöpåverkan.

Möten och konferenser

Den som organiserar ett möte eller konferens som innebär resor ska bedöma om det istället kan ske via någon form av distansmöte eller hybridmöte, dvs möte med deltagare både fysiskt närvarande och på distans. Om distansmöte inte är möjligt ska möten/konferenser planeras så att så många som möjligt kan åka kollektivt, gå eller cykla för att begränsa resandet i den mån som går.

Ansvar, uppföljning och revidering

Varje medarbetare har ansvar för att planera sina resor i enlighet med policyn. Chefer ansvarar för att policyn är känd i organisationen och för uppföljning av att policyn efterlevs i respektive verksamhet.

Personalfunktionen ska vid behov utvärdera och bedöma behovet av att revidera policyn och tillhörande riktlinjer.

Riktlinjer för resor och möten

Policy för resor och möten anger förhållningssätt kring resor i tjänsten. Dessa riktlinjer syftar till att konkretisera vad som gäller vid genomförande av resor.

Tjänsteresor och möten

Tjänsteresor ingår som en nödvändig del i Härryda kommuns verksamhet och utgör ett medel för att fullgöra kommunens olika uppdrag. Samtidigt innebär resor en miljöbelastning, risker för resenären och medtrafikanter samt kostnader i tid och pengar. Tjänsteresor som kan ersättas eller inte är nödvändiga ska därför alltid undvikas. Finns fungerade alternativ till tjänsteresa, som t ex distansmöte, ska det väljas i första hand. Kommunen tillhandahåller digitala verktyg för distansmöten.

Vid behov av tjänsteresa gäller att planera och välja färdssätt så att resan kan ske resurseffektivt, trafiksäkert, ekonomiskt, ändamålsenligt och miljömedvetet. Färdssätt väljs utifrån en samlad bedömning utifrån dessa perspektiv och görs utifrån denna prioriteringsordning:

- gång eller cykel
- kollektivt med tåg, buss, spårvagn, båt
- verksamhets- eller bilpoolsbil
- privat bil eller taxi
- flyg

Cykel, moped och motorcykel

Vid användning av cykel, elmoped, elcykel, eller elsparkcykel ska hjälm användas. Motorcykel hör till de fordon som utsätter de resande för de största skaderiskerna. Mopeder och andra fordon med tvåtaktsmotorer orsakar höga utsläpp av hälsofarliga ämnen. Tjänsteresa med dessa fordon ska därför inte förekomma.

Samåkning

Kan inte kollektivtrafik tillgodose behoven vid resor där flera resenärer har gemensamt mål ska samordning och alternativa resvägar övervägas för samåkning.

Privatbil och taxi

Ersättning för användning av egen bil utgår i normalfallet inte om det finns rimliga alternativ att resa med kollektivtrafik, t ex vid resa från Härryda kommun till och från Göteborg. Inte heller utgår ersättning för parkeringsavgift vid användning av egen bil om resan rimligen hade kunnat ske med kollektivtrafik. Närmaste chef beslutar om ersättning ska utgå. Vid resa med bil ska samåkning ske när så är möjligt. Vid resa med taxi ska el- eller fossilfria fordon efterfrågas och väljas i första hand.

Riktlinje

Flyg

Då flyg väljs som transportsätt ska faktorer som tidsvinst och effektivitet bedömas i relation till miljöpåverkan.

Bokning av resa, ekonomiklass, bonus och förmåner

Vid beställning av resa ska billigaste alternativ väljas, huvudregeln är ekonomiklass eller 2:a klass. Undantag från detta måste godkännas av närmaste chef. Det ligger på resenären att redovisa skäl om undantag övervägs.

Bonus och andra förmåner som erhålls i samband med tjänsteresa får inte nyttjas för privat bruk utan ska tillfalla kommunen. Detta gäller alla former av personliga förmåner som t ex bonuspoäng, fribiljetter, gratisnätter mm. Ersättning för försening, så kallad restidsgaranti, tillfaller kommunen.

Alla resor ska planeras i så god tid som möjligt för att underlätta samordning och bokning av fördelaktiga biljetter och färdstätt. Bokning ska ske via kommunens upphandlade resebyrå/resetjänst.

Möten och konferenser

Den som organiserar ett möte eller konferens som innebär resor ska bedöma om det istället kan ske via någon form av distansmöte eller hybridmöte, dvs möte med deltagare både fysiskt närvarande och på distans. Om distansmöte inte är möjligt ska möten/konferenser planeras så att så många som möjligt kan åka kollektivt, gå eller cykla för att begränsa resandet i den mån som går.

Sektorn för administrativt stöd

Trafiksäkerhetspolicy

Härryda kommun strävar i alla lägen efter att förebygga riskerna för att anställda/förtroendevalda ska drabbas av ohälsa eller olycksfall. Detta gäller också trafiksäkerheten. I vår policy tar vi hänsyn till trafiksäkerhet, kostnadseffektivitet, arbetsmiljö vid tjänsteresor och miljö. Policyn ska också ses som ett led i kommunens arbete med att minska koldioxidutsläppen.

Kommunstyrelsen fastställer därför följande trafiksäkerhets- och resepolicy för verksamheten:

Härryda kommun ska:

- varje år, som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet, inventera och identifiera de risker som anställda i verksamheten utsätts för vid resor i tjänsten. Alla risker ska bedömas efter allvarlighetsgrad.
- varje år gå igenom trafikssäkerhetspolicyn och uppdatera den vid behov. Alla anställda ska ges den kunskap, motivation, information och utbildning som behövs för att följa policyn.
- följa utvecklingen inom trafiksäkerhetsområdet och hålla sig uppdaterad om nya lagar och förordningar.

Kontroll av körjournaler, färdskrivardiagramblad, tillbuds- och olycksrapportering, ruttplanering, tankning och bränsletyp är exempel på vad som ska ingå i uppföljningen.

Kommunens anställda ska:

- ha den behörighet och hälsa som krävs för att på ett trafiksäkert sätt köra i tjänsten.
- ha gott omdöme i trafiken.
- när den anställde regelbundet kör under svåra förhållanden och inte kan ställa in körningen, till exempel hemtjänst- och viss beredskapspersonal, ska han eller hon gå igenom en trafiksäkerhetsutbildning och körning på halkbana vart tredje år.
- gå igenom lastsäkringsutbildning vartannat år, om han eller hon framför tunga fordon (>3,5 tons totalvikt).
- använda varselväst vid arbete på eller vid väg.

- gå igenom utbildningen ”Arbete på väg” med godkänt resultat, om han eller hon arbetar på väg.

Trafiksäkert beteende

Om bil används som färdmedel ska restiden, inklusive tiden för tjänsteutövningen, inte vara mer än 12 timmar per dygn. Tjänsteresor med bil ska planeras så att den anställde får minst 11 timmars sammanhängande vila.

- En ensam förare ska inte utföra resor med bil om restiden är mer än fyra timmar enkel väg.
- Motorcykel och moped är inte tillåtet vid tjänsteresor.
- Föraren bör undvika mobilsamtal under bilresan. Vid eventuella mobilsamtal ska handsfree-utrustning användas.
- I kommunens bilar ska det finnas en EU-godkänd reflexväst och skyddshandskar.
- Vid tjänsteresa med cykel ska cykelhjälm användas.

Om det blir skador på kommunens fordon ska fordonsansvarig meddelas omedelbart. Alla former av böter för trafikförseelser betalas av föraren.

Riktlinjer för fordonskrav

Tjänstebilar

Omfattar alla fordon som leasas, köps eller hyrs för att användas inom kommunens verksamheter.

Säkerhet

- Minsta tillåtna mönsterdjup är 3 mm för sommardäck och 5 mm för vinterdäck.
- Minst fyra stjärnor vid provning enligt EURO-NCAP eller motsvarande.
- Tjänstevikt i intervallet 950 till 1700 kg*
- ABS-bromsar och antisladdsystem
- Av kommunen godkänt alkolås

* = Minibussar och lätta lastbilar undantagna

Miljö

Kommunens fordon ska så långt det är möjligt uppfylla Trafikverkets förslag för definition av miljöfordon. Vid inköp av fordon gäller följande prioritetsordning:

1. Fordon med reducerat förmånsvärde
2. Godkända miljöfordon enligt beslut i Stockholm och Malmö stad.
3. Mest bränslesnåla alternativet

Däcken på kommunens fordon ska vara fria från HA-oljor. Före slutet av 2015 ska det genomsnittliga koldioxidutsläppet från kommunens personbilar vara under 140g/km.

Resepolicy

Härryda kommun vill fortsätta sin aktiva satsning på miljöarbete. Därför är det viktigt att vi tillsammans, medarbetare och förtroendevalda, tänker igenom våra val av resor och om de går att göra mer miljövänliga. Genom att gemensamt men också individuellt fundera över våra resvanor kan vi göra skillnad. Denna policy ska ses som en hjälp för hur vi ska minska vår miljöpåverkan samtidigt som arbetet görs på ett effektivt och bra sätt.

Riktlinjer vid resor

Tänk till innan – finns det andra alternativ till resan? Är det till exempel möjligt med distansarbete eller distansmöte via telefon, webb eller video?

Går det att resa kollektivt i tjänsten? Du är själv ansvarig för att göra en genomtänkt bedömning och arbetsplatserna kan underlätta genom att tillhandahålla kollektivtrafikkort.

Är resan kortare än en och en halv kilometer? Gör den då gärna till fots eller med cykel. Kommunen kan underlätta genom att tillhandahålla cyklar och annan utrustning.

Om det inte är praktiskt möjligt att resa kollektivt, cykla eller gå är bilen alternativet inom kommunen. Miljöpåverkan kan minska genom att du väljer ett mindre fordon eller samåker. Använd i första hand kommunens bilar eller hyrbil i tjänsten.

Vid längre resor i tjänsten gäller i första hand buss eller tåg. Flygresor har stor miljöpåverkan och är bara ett val när andra alternativ saknas. Det innebär till exempel att resor till Stockholm, Köpenhamn och liknande städer med goda förbindelser i första hand sker med buss eller tåg. Först när en resa med tåg eller buss innebär en betydande längre restid ses flyg som ett alternativ.

Antagen av kommunstyrelsen 2013-10-28, § 314

Kommunstyrelsen

Datum
2021-11-22

Diarienummer
2019KS756 003

Policy för resor och möten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen upphäver *Trafiksäkerhets- och resepolicy* antagen av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314.

Kommunstyrelsen antar *Policy för resor och möten*.

Sammanfattning av ärendet

Härryda kommuns trafiksäkerhets- och resepolicy antogs av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314. Policyn består av två delar; en trafiksäkerhetspolicy för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer för fordonskrav samt en resepolicy för medarbetare och förtroendevalda.

Förvaltningen har sett över trafiksäkerhets- och resepolicyen med syfte att förmedla kommunens nuvarande syn och målsättning i dessa frågor. För att göra policyen mer lättillgänglig föreslår förvaltningen att trafiksäkerhets- och resefrågor delas upp i separata styrdokument – en policy för resor och möten för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer samt riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav för förvaltningen.

Policy och riktlinjer för resor och möten har setts över ur ett hållbarhetsperspektiv och i linje med kommunens Agenda 2030-arbete. Förslaget innefattar ett förtydligande av prioritetsordningen vid val av färdstätt vid tjänsteresor samt ett tillägg kring möten och konferenser. Policyn syftar till att främja ett resurseffektivt, trafiksäkert och miljömedvetet resande. Policyn ska styra mot god hushållning med resurser och bidra till minskad påverkan på miljö och klimat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 22 november 2021
- Policy för resor och möten – förslag, 25 oktober 2021
- Riktlinjer för resor och möten - förslag 25 oktober 2021
- Nuvarande trafiksäkerhets- och resepolicy antagen av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314

Ärendet

Härryda kommuns trafiksäkerhets- och resepolicy antogs av kommunstyrelsen den 28 oktober 2013 § 314. Policyn består av två delar; en trafiksäkerhetspolicy för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer för fordonskrav samt en resepolicy för medarbetare och förtroendevalda.

Förvaltningen har sett över trafiksäkerhets- och resepolicyen med syfte att förmedla kommunens nuvarande syn och målsättning i dessa frågor. För att göra policyen mer lättillgänglig föreslår förvaltningen att trafiksäkerhets- och resefrågor delas upp i separata styrdokument – en policy för resor och möten för kommunens medarbetare med tillhörande riktlinjer samt riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav för förvaltningen.

Policy och riktlinjer för resor och möten

Förslaget till ny policy för resor och möten syftar till att främja ett resurseffektivt, trafiksäkert och miljömedvetet resande. Policyn ska styra mot god hushållning med resurser och bidra till minskad påverkan på miljö och klimat. Förvaltningens riktlinjer för resor och möten syftar till att ytterligare konkretisera vad som gäller vid genomförande av resor.

Policyn omfattar alla medarbetare och gäller för alla tjänsteresor samt vid planering och genomförande av möten som innebär tjänsteresor och som betalas av Härryda kommun. Den nya policyen för resor och möten föreslås att inte omfatta förtroendevalda, främst för att likställa policyen med övriga policyer i kommunen där förtroendevalda sällan pekats ut särskilt. Däremot följer ofta av gängse tillämpning att förtroendevalda följer samma hantering som det som gäller för förvaltningen. Det regelverk som ska gälla för förtroendevalda beslutas formellt av kommunfullmäktige, den föreslagna policyen för resor och möten föreslås beslutas av kommunstyrelsen. De riktlinjer för resor och möten som ytterligare ska konkretisera tillämpningen av policyen fastställs av kommundirektören efter beslut om policyen. Även riktlinjer för trafiksäkerhet och fordonskrav fastställs av kommundirektören.

Förslaget innefattar ett förtydligande av prioritetsordningen vid val av färdmedel vid tjänsteresor samt ett tillägg kring möten och konferenser. Inför varje tjänsteresa ska resans nödvändighet övervägas och finns fungerande alternativ, som t ex distansmöte, ska det väljas i första hand. Av prioriteringsordningen framgår att om resan är under 1,5 km ska gång eller cykel ska väljas om möjligt. Vid längre resor ska kollektivtrafik väljas, därefter verksamhets- eller bilpoolsbil. Användning av egen bil eller taxi ska endast ske i undantagsfall. Flygresor ska undvikas då det innebär stora utsläpp och påverkan på klimatet och ska endast väljas för resor som är längre än 50 mil.

Klimatkompensation är en metod för att hantera utsläpp av växthusgaser som uppkommer i olika branscher som flyg, post och byggbranschen. Det finns sedan många år möjlighet att klimatkompensera för flygresor. Konstruktionen ser lite olika ut hos olika flygbolag och innebär att resenären betalar ett tillägg motsvarande utsläppen. Idag erbjuder de flesta stora flygbolag att klimatkompensera sina resenärers flygningar. Klimatkompensationen går till olika typer av projekt med syfte att minska utsläpp men kan också gå till att köpa upp utsläppsrättigheter vilket gör att utsläppen av framförallt koldioxid minskar på en

annan plats eller verksamhet. Handelssystemet med utsläppsrättigheter bygger på att en budget sätts på hur mycket ton koldioxid som får släppas ut årligen. För 2021 har EU bestämt ett tak på max 1,5 miljarder ton i utsläpp från koldioxid.

Det pågår dessutom ytterligare utveckling inom flygbranschen för att minska flygets klimatpåverkan. Förvaltningen följer utvecklingen och har kontakt med Swedavia för att ta del av nya lösningar kring el- och bibränsle drivena flyg. Det finns idag flera flygbolag, till exempel SAS, som erbjuder sina resenärer att köpa till bibränsle i samband med flygresor genom så kallade bibränslecheckar. Ett kostnadsexempel på tillägg av bibränsle till 100 procent av bränslet vid flygningar mellan Göteborg till London, Frankfurt och Zürich landar på 900–2300 kr tur-och retur.

Biobränslet som köps in används inte vid den flygning som resenären har köpt biljett till utan används vid senare tillfälle och används som en modell för att skynda på flygbranschens omställning till ett mer hållbart flygande. Nuvarande regelverk kring flygsäkerhet tillåter inte flygningar med mer än 50 procent biobränsle.

Härryda kommuns hållbarhetsarbete

Policy och riktlinjer för resor och möten har setts över ur ett hållbarhetsperspektiv och tagits fram i linje med Härryda kommuns Agenda 2030-arbete. Sedan 2018 arbetar kommunen aktivt med FN:s globala mål för hållbar utveckling. I budgeten som antogs av kommunfullmäktige 2018 lyfts Agenda 2030 fram som ett av kommunens prioriterade strategiska områden. I den av kommunfullmäktige antagna strategiska planen för mandatperioden 2019–2022 framgår att Härryda kommun ska bidra till en hållbar tillväxtregion genom att vara ett föredöme när det gäller Agenda 2030 samt att aktivt bidra till arbetet med *Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om*.

Enligt strategisk plan för Agenda 2030-arbetet ska Härryda kommun ligga i framkant vad gäller miljö- och klimatarbetet på kort och lång sikt. Planen lyfter fram fyra särskilda insatsområden, där fossilfri kommun 2030 är en av dessa. År 2030 ska Härryda vara en fossiloberoende kommun som en del av den regiongemensamma kraftsamlingen Klimat 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030.

Ekonomiska konsekvenser

En ökad medvetenhet hos medarbetare kring resor och möten kan bidra till att minska kommunens utgifter. Kostnader för tjänsteresor innefattar bland annat utgifter för bil, tåg, flyg, hotell, transfer, måltider, representation, traktamenten samt administration för bokning och uppföljning av resor och resekostnader.

Förslaget till ny policy för resor och möten innefattar ett förtydligande av prioriteringsordning vid val av färdmedel vid tjänsteresa. Om fler medarbetare i större utsträckning väljer distansmöte/hybridmöte i de fall det är möjligt eller de mer resurs- och kostnadseffektiva resalternativen såsom cykel, gång eller kollektivtrafik kan kommunens resekostnader minska. Uppföljningen av policy för resor och möten blir således en väsentlig del för att kunna utvärdera de ekonomiska konsekvenserna av förslaget.

Förvaltningens bedömning

Förslaget till policy för resor och möten är ett av flera verktyg för att uppnå målet om fossiloberoende kommun till 2030. Förslaget pekar på vikten av att alltid pröva om möten som kräver resor istället kan genomföras digitalt. Policyns föreslagna prioriteringsordning för val av färdstätt vid tjänsteresa syftar till att styra mot färdstätt med minst klimatpåverkan.

Flyg som färdstätt kommer att krävas i vissa fall, till exempel vid internationellt utbyte av olika slag. Förvaltningens bedömning är att flygresor kortare än 50 mil ska undvikas, då flygets klimatpåverkan idag vida överstiger påverkan från till exempel tåg. I policyn föreslås dock att undantag kan göras vid betydande olägenheter för resenären.

Förvaltningen följer utvecklingen av lösningen med så kallade biobränslecheckar inom flyget, men bedömer i dagsläget inte att kommunen vid flygresor ska göra tilläggsköp av sådana checkar. Detta bör dock tas till förnyad prövning då översyn görs av policyn utifrån hur läget ser ut då.

Peter Lönn
Kommundirektör

Birgitta Flärdh
Utvecklingschef

Antagen av kommunstyrelsen 2021-xx-xx § x

Policy för resor och möten

Tjänsteresor är en nödvändig del i Härryda kommuns verksamhet och utgör ett medel för att fullgöra kommunens olika uppdrag. Samtidigt innebär resor en miljöbelastning, risker för resenären och medtrafikanter samt kostnader i tid och pengar. Med planering och omtanke kan resor styras mot att resor sker effektivt, säkert och på ett miljömässigt bra sätt.

Denna policy med tillhörande riktlinjer omfattar alla medarbetare och gäller för alla tjänsteresor samt vid planering och genomförande av möten som innebär tjänsteresor och som betalas av Härryda kommun.

Polycyn gäller inte för medarbetares resor till och från arbetet. Som arbetsgivare arbetar Härryda kommun på olika sätt för att uppmuntra medarbetare till att gå, cykla, åka kollektivt eller samåka till och från arbetet.

Närmare anvisningar och vägledning anges i Riktlinjer för resor och möten.

Syfte

År 2030 ska Härryda vara en fossiloberoende kommun, vilket innebär att utsläppen av växthusgaser ska ha minskat med 80 procent från 1990-årsnivå till år 2030*. Polycyn för resor och möten är ett verktyg för att uppnå målet och syftar till att styra mot ett mer hållbart resande och minskad klimatpåverkan till följd av resor i tjänsten. Polycyn ska främja ett resurseffektivt, trafiksäkert och miljömedvetet resande.

* Definitionen hämtad från *Klimat2030*, Västra Götalandsregionens kraftsamling för klimatfrågor.

Tjänsteresor och möten

Inför en tjänsteresa ska resans nödvändighet övervägas. Finns fungerande alternativ, som t ex distansmöte, ska det väljas i första hand. Kommunen tillhandahåller digitala verktyg för distansmöten.

Vid behov av tjänsteresa gäller att planera och välja färdssätt så att energi-användning och utsläpp av växthusgaser och föroreningar minimeras. Resan ska också vara säker och kostnadseffektiv.

När en tjänsteresa behövs ska val av färdssätt ske i följande prioritetsordning:

1. gång eller cykel, om resan är under 1,5 km
2. kollektivt med tåg, buss, spårvagn, båt
3. verksamhets- eller bilpoolsbil
4. privat bil eller taxi (endast i undantagsfall)
5. flyg, dock ej kortare än 50 mil

Vid resa med taxi ska elfordon eller fossilfria fordon efterfrågas och väljas i första hand. Vid resa med bil ska samåkning ske när så är möjligt.

Flyg kan endast användas för resor som är längre än 50 mil, enkel väg. Undantag kan endast göras vid betydande olägenheter för resenären. Beslut om undantag ska tas i förväg av ansvarig chef.

Kommunens egna fordon

För kommunens egna fordon gäller att inköp av egna fordon och bränsle ska ske med inriktning att fordonsflottan, inklusive arbetsmaskiner, ska vara fossiloberoende senast år 2030.

Möten och konferenser

Den som organiserar ett möte eller konferens som innebär resor ska bedöma om det istället kan ske via någon form av distansmöte eller hybridmöte, dvs möte med deltagare både fysiskt närvarande och på distans. Om distansmöte inte är möjligt ska möten/konferenser planeras så att så många som möjligt kan åka kollektivt, gå eller cykla för att begränsa resandet i den mån som går.

Ansvar, uppföljning och revidering

Varje medarbetare har ansvar för att planera sina resor i enlighet med policyn. Chefer ansvarar för att policyn är känd i organisationen och för uppföljning av att policyn efterlevs i respektive verksamhet.

Personalfunktionen ska vid behov utvärdera och bedöma behovet av att revidera policyn och tillhörande riktlinjer.